

Geografia – nižšie stredné vzdelávanie

Inovovaný školský vzdelávací program

Hodinová dotácia :

Geografia	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	2	1	1	1	1	6
Školský vzdelávací program	0	1	0	0	0	1
Spolu	2	2	1	1	1	7
Ročný počet hodín	66	66	33	33	33	x
Týždenný počet hodín	2	2	1	1	1	x

Charakteristika predmetu:

Geografia pomáha žiakom spoznávať planétu Zem a pochopiť, ako funguje príroda aj spoločnosť. Učia sa porozumieť prírodným javom, podnebiu, povrchu Zeme, obyvateľstvu a hospodárstvu rôznych krajín.

Dôležitou súčasťou predmetu je práca s mapou. Žiaci sa učia mapu čítať, orientovať sa podľa nej, vyhľadávať informácie a používať aj digitálne mapy a GPS.

Geografia rozvíja schopnosť vyhľadávať a porovnávať informácie z rôznych zdrojov, premýšľať v súvislostiach a vytvárať si vlastný názor na problémy sveta.

Predmet vedie žiakov k tolerancii, k úcte k iným kultúram a k ochrane prírody. Pomáha im pochopiť rozdiely medzi krajinami aj význam Slovenska v Európe a vo svete.

Cieľ predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu geografia je rozvíjať u žiakov geografické myslenie a schopnosť chápať svet v súvislostiach. Žiaci získavajú poznatky o prírodných podmienkach, obyvateľstve, hospodárstve a kultúre rôznych regiónov sveta i Slovenska.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby vedeli:

- pracovať s mapou a digitálnymi geografickými nástrojmi,
- vyhľadávať, triediť a hodnotiť informácie z rôznych zdrojov,
- porozumieť vzťahom medzi prírodou a človekom,

- vysvetliť príčiny a dôsledky geografických javov,
- zaujať zodpovedný postoj k ochrane prírody a riešeniu globálnych problémov.

Geografia zároveň podporuje rozvoj kritického myslenia, orientácie v priestore, tolerancie voči iným kultúram a uvedomenie si významu Slovenska v Európe a vo svete.

Kompetencie:

Vyučovací predmet **geografia** rozvíja u žiakov tieto kľúčové kompetencie:

Geografické a priestorové kompetencie

- orientovať sa v priestore a pracovať s mapou (tlačenu aj digitálnou),
- určovať polohu pomocou geografických súradníc,
- čítať a interpretovať rôzne druhy máp, grafov a tematických schém,
- chápať priestorové súvislosti medzi prírodnými a spoločenskými javmi.

Kompetencie v oblasti práce s informáciami

- vyhľadávať, triediť a porovnávať informácie z rôznych zdrojov,
- posudzovať pravdivosť a relevantnosť informácií,
- spracovať údaje do prehľadnej formy (tabuľky, grafy, prezentácie).

Kognitívne kompetencie

- vysvetliť príčiny a dôsledky geografických javov a procesov,
- analyzovať vzťahy medzi prírodnými podmienkami a životom človeka,
- myslieť v súvislostiach (lokálne – regionálne – globálne).

Environmentálne kompetencie

- uvedomovať si význam ochrany prírody a trvalo udržateľného rozvoja,
- hodnotiť vplyv človeka na krajinu,
- zaujať zodpovedný postoj k riešeniu environmentálnych problémov.

Sociálne a občianske kompetencie

- rešpektovať kultúrnu, náboženskú a národnostnú rozmanitosť,
- chápať princípy demokracie a globálnej spolupráce,

- diskutovať o aktuálnych problémoch sveta a vyjadriť vlastný názor.

Komunikačné kompetencie

- prezentovať geografické poznatky ústne aj písomne,
- argumentovať a obhajovať svoj názor,
- používať odbornú geografickú terminológiu primerane veku.

Tematické celky:

5. ročník

- Planéta Zem
- Zobrazovanie Zeme
- Cestujeme po Zemi
- Geografické exkurzie a vychádzky

6. ročník

- Afrika
- Ázia

7. ročník

- Európa

8. ročník

- Slovensko

9. ročník

- Austrália a Oceánia
- Polárne oblasti
- Amerika – Nový svet

Obsahový a výkonový štandard:

5. ročník

Obsahový štandard (pojmy)	Výkonový štandard (žiak vie/dokáže)
Planéta Zem vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac) guľatý tvar Zeme	Žiak na konci 5.ročníka vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte,

<p>dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), • vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, • určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, • uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, • vysvetliť striedanie ročných období, • rozpoznať na glóbusu (mape) svetadiely a oceány na Zemi.
<p>Zobrazovanie Zeme glóbus nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy) GPS</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť na glóbusu jednotlivé zemské pologule, • určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, • porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, • identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), • vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.
<p>Cestujeme po Zemi pohoria, nížiny sopky, zemetrasenia doliny (kaňony), rieky, vodopády, jazerá podnebné pásma (teplé, mierne, studené), ovzdušie, oblaky výšková stupňovitosť, šírková pásmovitosť typy krajín (tropické dažďové lesy, savany, púšte, subtropická krajina, stepi, listnaté lesy mierneho pásma, ihličnaté lesy mierneho pásma, tundra, polárna krajina, vysokohorská krajina) ochrana prírody mestá, vidiecke sídla prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v zozname UNESCO</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím: vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí, zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, zdôvodniť usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitosť), • Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu: vysvetliť vznik riek a jazier, opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády, • Porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín: zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, vysvetliť vznik usporiadania rastlinstva a živočíšstva na Zemi do pásiem (šírkovú pásmovitosť), priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva

	<p>druhy živočíchov, na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom: <p>porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose).</p>
<p>Geografické exkurzie a vychádzky turistické vybavenie, turistická mapa orientácia mapy, kompas členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník Geocaching, GPS</p>	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovné opísať jej priebeh, • odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, • pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.

6. ročník

Obsahový štandard (pojmy)	Výkonový štandard (žiak vie/dokáže)
<p>Afrika Afrika Madagaskar, Somálsky polostrov Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv rovník, obratníky panvy, pohoria, plošiny, púšte Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro pasáty Níl, Kongo, Niger rastlinné pásma, živočíchy</p>	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), • zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, • vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlínstva a živočíšstva v Afrike, • porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, • uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky,

<p>oblasti Afriky Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa Juhoafrická republika Keňa Egypt Nigéria rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia národnostné zloženie hospodárstvo a nerastné suroviny problémy obyvateľstva Afriky pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky, • uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, • vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, • v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), • zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, • uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, • zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.
<p>Ázia Ázia Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka, Veľké Sundy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus Suezský prieliv, Červené more, Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris Himaláje, Tibetská náhorná plošina, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina monzúny, tajfúny, cunami typy krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), • opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), • uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, • zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), • vysvetliť prúdenie monzúnov, • identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované, • zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie, • objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, • vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich

	<p>do úmorí a bezodtokových oblastí,</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami, • zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, • uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii,
<p>obyvateľstvo Ázie Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus hospodárstvo Ázie Čína India Japonsko Indonézia Turecko Izrael ázijské tigre, elektronika, ropa pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, • zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, • uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, • pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, • pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), • zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, • uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, • popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy, • uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, • uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, • odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho

	dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape.
--	--

7. ročník

Obsahový štandard (pojmy)	Výkonový štandard (žiak vie/dokáže)
<p>Európa Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán nultý poludník, severný polárny kruh Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna Východoeurópska nížina, Panónska panva povodie, úmorie, rozvodie Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe kontinentalita ľadovec podnebné pásma typy krajín</p>	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy,
<p>Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie hospodárstvo, nerastné suroviny problémy Európy oblasti Európy Česko Poľsko</p>	<ul style="list-style-type: none"> zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve,

<p>Nemecko Francúzsko Spojené kráľovstvo Švédsko Taliansko Rusko pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, • v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), • porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, • na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, • zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, • zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, • zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, • rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, • usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy, • vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy.
---	---

8. ročník

Obsahový štandard (pojmy)	Výkonový štandard (žiak vie/dokáže)
<p>Slovensko Karpaty Tatry, Nízke Tatry, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, Nízke Beskydy Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava jazerá, plesá, umelé vodné nádrže</p>	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma) („čítanie“ mapy), • identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska, • vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska, • zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska, • vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek,

<p>minerálne a termálne pramene klimatické oblasti vegetačné (rastlinné) stupne chránené oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska, • v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody, • odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku, • uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch, • v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy),
<p>história obyvateľstvo mestá, vidiecke sídla Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina Nitra, Trenčín, Poprad, Martin hospodárstvo a nerastné suroviny administratívne členenie cestovný ruch problémy Slovenska regióny Slovenska pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska, • vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska, • zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska, • na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, • vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, • porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, • v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), • zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, • zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, • zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, • vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice

	<p>jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá,</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, • usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, • porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve.
--	--

9. ročník

Obsahový štandard (pojmy)	Výkonový štandard (žiak vie/dokáže)
<p>Austrália a oceánia Austrália Tasmánia obratník Kozorožca Veľká koralová bariéra Veľké predelové vrchy, Austrálske Alpy, plošiny, nížiny, púšte, Uluru Eyrovo jazero, Murray, Darling, podzemná voda rastlinné pásma, živočíchy Tichý oceán, Tasmanove more Polynézia, Melanézia, Mikronézia Nový Zéland, Havajské ostrovy</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), • vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, • zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, • uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, • rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie, • porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu,
<p>Austrálsky zväz Sydney, Melbourne, Perth, Canberra rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, prisťahovalectvo, pôvodní obyvatelia Austrálie (aborigénci), hospodárstvo a sídla, pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie, • vysvetliť dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, • zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), • rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva,

<p>UNESCO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, • posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie, • zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.
<p>Polárne oblasti Antarktída, Arktída Grónsko Severný ľadový oceán, Južný oceán severný polárny kruh, južný polárny kruh pevninské ľadovce polárne stanice, hrozba znečistenia, globálne otepľovanie</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy), • zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom, • vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach, • zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí.
<p>Amerika-nový svet Amerika rovník, obratníky Severná Amerika, Stredná Amerika, Južná Amerika Malé Antily, Veľké Antily Kordillery, Andy, Apalačské vrchy, Brazílska vysočina sopky, zemetrasenia Mississippiská nížina, Atlantická nížina, Orinocká nížina, Laplatská nížina hurikány, tornáda Mississippi, Missouri, Veľké kanadské jazerá, Amazonka, Orinoco, Uruguaj, Parana, Titicaca typy krajiny prírodné pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), • opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány). („čítanie“ mapy), • vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, • zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike, • popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, • zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, • porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, • uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, • zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa,

	<ul style="list-style-type: none"> • odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape,
<p>obyvateľstvo Ameriky, pôvodní obyvatelia, prisťahovalci (Angličania, Francúzi, Španieli, Portugalci, Afričania), miešanci, kresťanstvo Mexiko, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Lima, New York, Chicago, Los Angeles, Toronto, Rio de Janeiro, Atlanta, Miami, Montreal, Washington, Ottawa hospodárstvo Ameriky USA Kanada Mexiko a štáty Strednej Ameriky Južná Amerika Latinská Amerika Brazília Argentína</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, • vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, • popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, • popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, • z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, • určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky, • uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, • zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, • porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, • uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA.

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

- pochopenie vzťahu medzi človekom a prírodou,
- ochrana prírody a krajiny,
- globálne environmentálne problémy (klimatická zmena, odlesňovanie, znečistenie),
- princípy trvalo udržateľného rozvoja.

Multikultúrna výchova

- poznávanie kultúrnej, jazykovej a náboženskej rozmanitosti sveta,
- rozvoj tolerance a rešpektu k iným národom,
- pochopenie príčin migrácie a kultúrnych rozdielov.

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvoj kritického myslenia pri hodnotení informácií,
- schopnosť argumentovať a diskutovať o globálnych problémoch,
- spolupráca pri skupinovej práci a projektoch.

Mediálna výchova

- práca s rôznymi zdrojmi informácií (mapy, grafy, internet, médiá),
- hodnotenie pravdivosti a objektívnosti geografických informácií,
- interpretácia štatistických údajov a tematických máp.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

- poznávanie regiónov Slovenska,
- ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva,
- význam pamiatok zapísaných v UNESCO.

Dopravná výchova

- orientácia v priestore a v teréne,
- bezpečné správanie počas exkurzií a vychádzok,
- využívanie mapy a navigačných systémov.

Ochrana života a zdravia

- poznanie prírodných rizík (zemetrasenia, sopky, povodne, hurikány),
- zásady bezpečného správania pri prírodných katastrofách,
- význam prevencie a ochrany obyvateľstva.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je v predmete geografia rozvíjaná prostredníctvom poznávania hospodárstva štátov, regiónov a sveta. Žiaci sa učia chápať ekonomické rozdiely medzi krajinami, príčiny chudoby a bohatstva, význam prírodných zdrojov a ich vplyv na životnú úroveň obyvateľstva.

V rámci vyučovania geografie žiaci:

- porovnávajú hospodársku vyspelosť štátov a regiónov,
- analyzujú rozdiely v životnej úrovni obyvateľstva,
- hodnotia význam prírodných zdrojov pre ekonomiku krajiny,
- chápu súvislosti medzi výrobou, spotrebou a obchodom,
- diskutujú o globálnych ekonomických problémoch (nezamestnanosť, migrácia za prácou, zadlženosť krajín),
- pracujú so štatistickými údajmi (HDP, hustota zaľudnenia, miera urbanizácie, zamestnanosť).

Geografia vedie žiakov k pochopeniu základných ekonomických princípov v globálnych súvislostiach a k uvedomeniu si zodpovednosti jednotlivca pri hospodárení s prírodnými aj finančnými zdrojmi.

Rozvoj finančnej gramotnosti v geografii podporuje schopnosť orientovať sa v ekonomických informáciách a porozumieť fungovaniu hospodárstva Slovenska, Európy i sveta.

Čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť je v predmete geografia rozvíjaná prostredníctvom práce s rôznymi druhmi textov a informačných zdrojov. Žiaci sa učia porozumieť odbornému geografickému textu, vyhľadávať v ňom podstatné informácie a interpretovať údaje v širších súvislostiach.

V rámci vyučovania geografie žiaci:

- čítajú a analyzujú odborné a populárno-náučné texty o prírodných a spoločenských javoch,
- pracujú s mapami, grafmi, tabuľkami, diagramami a tematickými schémami,
- vyhľadávajú kľúčové informácie a formulujú hlavné myšlienky textu,
- porovnávajú informácie z rôznych zdrojov (učebnica, internet, médiá),
- vysvetľujú odborné pojmy vlastnými slovami,
- interpretujú údaje zo štatistík a tematických máp,
- vytvárajú stručné zhrnutia, referáty a prezentácie.

Geografia rozvíja schopnosť porozumieť nielen súvislému textu, ale aj nesúvislým textom (mapy, grafy, tabuľky), ktoré sú typické pre geografické vzdelávanie.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti vedie žiakov k presnému vyjadrovaniu, kritickému hodnoteniu informácií a schopnosti pracovať s textom na úrovni porozumenia, analýzy aj interpretácie.

Odporúčané učebné zdroje :

Literatúra	5. ročník Geografia pre 5. ročník základných škôl, VKÚ, rok vydania 2011. Hravá Geografia, pracovný zošit pre 5.ročník, Taktik 2020 6. ročník RNDr. Peter Likavský CSc, a kolektív , Geografia pre 6. ročník základných škôl a 1. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom, 2009 7. ročník Doc.RNDr. Ladislav Tolmáči a kolektív , Geografia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, 2009 8. ročník Peter Tremboš, Mária Nogová, Miroslava Trembošová -Geografia pre 8.ročník ZŠ a pre gymnázia s osemročným štúdiom, Slovensko, EXPOL, 2022 Hravá geografia pre 8.ročník, pracovný zošit, Taktik 2020 9. ročník Kolektív autorov: Hravá geografia 9 - pracovný zošit, TAKTIK vydavateľstvo s. r. o., 2016.
-------------------	---

	<p>Doc.RNDr. Ladislav Tolmáči a kolektív , Geografia pre 9. ročník základných škôl a pre gymnázia s osemročným štúdiom</p> <p>Kolektív autorov: Hravá geografia 9 - pracovný zošit, TAKTIK vydavateľstvo s. r. o., 2016.</p> <p>Zem – krajina – človek – mapa; školský atlas Európa; Afrika – Austrália – Oceánia; Ázia; školský atlas Slovenská republika, Školský atlas SVET ; Geografický atlas pre ZŠ a SŠ, Školský geografický atlas Slovensko, Školský geografický atlas Svet</p>
Didaktická technika	PC - tablet, interaktívna tabuľa, dataprojektor, CD prehrávač, interaktívny monitor, notebook,
Materiálne výučbové prostriedky	mapa, atlas, pracovný zošit
Ďalšie zdroje /internet/	www.zborovna.sk , www.interaktivnetesty.sk , www.datakabinet.sk , www.youtube.com , https://programalf.com/alf/sk/